

**Scenariusz konkursu poezji ekologicznej
dla klas I – III szkoły podstawowej
pod hasłem "Ja i świat"
z okazji Dnia Ziemi (22 kwietnia)**

Propozycje i wskazówki dla organizatorów konkursu	
Wygląd postaci	<p>Dwóch prowadzących w zielonych kostiumach, na głowach zielone czapki skrzata (z klas IV - VI)</p> <p>Uczestnicy konkursu – przedstawiciele wszystkich klas, liczba uczestników uzależniona od wielkości szkoły i czasu przeznaczanego na konkurs (uczestnicy konkursu szkolnego mogą być wyłonieni w eliminacjach klasowych)</p>
Scenografia	
Rekwizyty uczestników	<p>Dostosowane do treści recytowanych wierszy ekologicznych</p>

Wzór plakietki	<p>Każdy uczestnik konkursu na zakończenie otrzymuje plakietkę strażnika przyrody (<i>proponowany wzór</i>)</p>
Jury	<p>W składzie jury powinien znaleźć się przedstawiciel organizacji ekologicznej, który w czasie obrad jury poprowadzi pogadankę o tematyce przyrodniczej (np. pracownik najbliższego szkole parku narodowego, który pogadanką zapełni czas oczekiwania na wyniki)</p>
Ocena uczestników konkursu	<p>Każdy juror otrzymuje kartę oceny według wzoru:</p> <p style="text-align: center;">L.p. Imię i nazwisko uczestnika konkursu Klasa Tytuł wiersza Liczba pkt. Od 1 do 5</p> <p style="text-align: center;">1. Marysia Gawron 3b „Ziemia” 3</p>
Dobór wierszy	<p>Źródłem wierszy o treści ekologicznej może być Ogólnopolski Miesięcznik Ekologiczny pt. EKOŚWIAT lub zbiory wierszy dla dzieci.</p>
Przebieg konkursu	<p>Komentarz poprzedzający recytację powinien być spójny z treścią wierszy (wiersze można pogrupować w określone grupy tematyczne)</p>

Przykładowy scenariusz konkursu

- A. Hej dzieciaki! Dzisiaj mam dla was bardzo ważną wiadomość!!! Hm..... co miałem powiedzieć? Który to dzisiaj dzień kwietnia..... Pomóżcie mi (dzieci podają datę)
- A. Tak, tak. Dzisiaj 22 kwietnia, dlatego przybyłem do was ubrany na zielono. A w ogóle wszyscy nazywają mnie zielonym skrzatem, a to mój przyjaciel – również zielony skrzat. Zielony to nasz ulubiony kolor – kolor przyrody, ten który musimy wziąć w obronę. Dzisiaj Światowy Dzień Ziemi. Koniecznie musimy o tym porozmawiać, ale to za chwilę, najpierw musimy się przywitać!
- B. Serdecznie witamy nasze młodsze koleżanki i kolegów z wychowawcami, witamy również naszych gości zasiadających w łóży jury:
(proponowane jury: dyrektor szkoły, polonista, zaproszony gość, przedstawiciel RSU)
- A. Już się chyba domyślacie, że jak przedstawiliśmy jury to musi być konkurs.
- B. No właśnie nasza dzisiejsza rozmowa będzie miała taki charakter. Jest to konkurs poezji ekologicznej pod hasłem „Ja i świat”
- A. A poezja ekologiczna to wiersze o lesie, jeziorze, zielonej łące, powietrzu, świecie w którym żyjemy, o całej naszej Ziemi.
- B. Ziemia? Co to takiego?
- A. Już bardzo dawno temu mądry wódz plemienia Indian mówił do prezydenta Stanów Zjednoczonych takie słowa: „uczcie swoje dzieci, tego czego my uczymy nasze: Ziemia jest naszą matką. Los Ziemi jest losem jej synów. Jeżeli ludzie plują na Ziemię, opluwają samych siebie. Wiemy bowiem: Ziemia nie jest własnością człowieka to człowiek należy do Ziemi. Wszystko jest ze sobą złączone jak krew co wiąże rodzinę. Co się przydarza Ziemi, przydarzy się także synom tej Ziemi.
- B. Mając w pamięci te słowa, czas zaczynać konkurs.
- A. Na początku usłyszycie wiersze, które mówią o tym jak nasza Ziemia wygląda obecnie, a jaką byśmy chcieli ją widzieć?
- B. Rozpoczynamy wierszem pt. „Ziemia” w wykonaniu z klasy .

ZIEMIA

Ziemia jest jedna, jedną ją mamy
Po niej skaczymy, po niej biegamy.
I ją różnymi śmieciami, spalinami
zatruwamy.
Jeżeli chcemy, żeby
wydawała plony, nasiona
Przestańmy wyrzucać
śmieci na trawę
a zakładajmy
filtry w kominy.
Nie wyrzucajmy ścieków do wody,
i pamiętajmy: Ziemia jest jedna
prawdziwa i piękna.

- A. Prosimy z klasy . powie wiersz pt. „Moja planeta”.

MOJA PLANETA

Wielka szeroka jest Nasza Planeta
Oceany, jeziora głębokie.
Są miasta i domy na lądach nieznanie.
Zielenią pachnące wyspy i zimne kraje.
Góry i śniegi olbrzymie,
na samym krańcu świata.
Gadające ptaki, latające ryby
I śmieszne zwierzaki.
Nie wiadomo ile Ziemia skarbów kryje?

Ale żyć zdrowo i czysto
Musimy chronić nasze środowisko.
Nie wyrzucaj śmieci, nie deptaj trawników,
Nie wypalaj lasów, nie zanieczyszczaj gór,
plaż oraz wodnych zbiorników.
Niech miejskie powietrze smog opuści okrutny
A wszyscy będziemy żyli zdrowi
I nikt nie będzie smutny.

B. uczeń klasy w wierszu pt. „Ratujmy Ziemię”.

RATUJMY ZIEMIĘ
Chodzę po świecie i szukam zakątka,
Gdzie pachnie kwiecie i żyją zwierzątka.
Gdzie słońce w wodzie rzek się odbija
I nikt nie szkodzi i nikt nie zabija.
Ale niestety – w rowach butelki,
Stare kasety, spodnie na szelki,
Zbite wazon, z jajek skorupki,
No i pampersy ze śladem.... kupki.
Zamiast powietrza, woni akacji
Smród jeszcze gorszy niż w ubikacji.
Dławiące gazy, duszące pyły,
Które fabryki w świat wypuściły.
Wędkarz dziś próżno na rybę czeka,
Bo cała rzeka w cuchnących ściekach.
Prędzej już złowi stare kalosze,
Bo za daleko ludziom do kosza.
Gdzie są te kwiatki? Chodzę i szukam.
Znaleźć zwierzęta też wielka sztuka.
Gdzie jest to słońce cieszące złotem?
Za rzeką czystą czuję tęsknotę.
Że też mi przyszło żyć w takim świecie.
Ratujmy Ziemię, możemy przecież!

A. Prosimy z klasy . recytuje wiersz pt. „Niech nasza Ziemia będzie piękna i czysta”.

NIECH NASZA ZIEMIA BĘDZIE PIĘKNA I CZYSTA
Bрудna woda i chory las
Smród spalin snuje się wkoło
I sterty śmieci straszą nas,
Naprawdę nie jest wesoło
Już dość! My zdrowo chcemy żyć!
Gdyż to my potrzebujemy
Czystej wody, łąk i kwiatów,
Śpiewu ptaków słuchać chcemy,
Szukać zwierząt w głębi lasów.
Jeśli chcemy to zachować,
Zacząć musimy od siebie
A nie głowę w piasek chować!
Tu nikt nie zastąpi ciebie
Miejsce śmieci jest w śmietniku.
Nie wysypuj ich do lasu!
Też nie biegaj po trawniku,
A w lesie nie rób hałasu.
Zakręć kran, gdy cieknie woda.
Zbieraj też makulaturę!
Kto naturze rękę poda,
Ten pokaże swą kulturę.

B. No właśnie zastanówmy się, jak wygląda ta nasza kultura, nasze zachowanie, czy jest właściwe? Usłyszycie o tym w kolejnych wierszach.

A. Wiersz pt. „Wycieczka” recytuje z klasy .

WYCIECZKA
Był las,
proszę was,
i do tego lasu

dla zabicia czasu
przyszli chłopcy weseli
i wnet do dzieła się wzięli.
Pierwszy wyrzeźbił w korze
swoje nazwisko nożem.
Drugi – gdy tylko przybył –
nogami zmiażdżył grzyby.
Trzeci nałamał gałęzi
i motyla uwięził.
Czwarty wrzeszczał jak goryl.
(słysząc go do tej pory!)
Piąty, z wiatrówką w dłoni
wiewiórkę zaczął gonić.
Szósty się bardzo rozgniewał,
więc tłukł butelki o drzewa.
A las,
proszę was
westchnął sobie załóżnie:
Ja wyrosłem pięknie!
A co z nich wyrośnie!

B. Prosimy z klasy . powie wiersz pt. „Kultura”.

KULTURA
Przyjechały
jakieś panie,
rozsiały się
na polanie.
Najpierw jadły,
potem piły,
kupę śmieci
zostawiły.
Odjechały
w swoje strony,
las pozostał
zaśmiecony.

A. Jako kolejny usłyszycie duet (np. męski) z klasy . i w wierszu pt. „Śmieci”.

ŚMIECI
Nie byłoby na świecie śmieci,
gdyby nie niegrzeczne dzieci.
Bo te dzieci rzucają wszędzie śmieci!
A te śmieci brzydkie są,
zaśmiecają to, co chcą.
Wiatr je niesie, tam gdzie chcą
i zaśmiecają cały ład.
A ja nie chcę w śmieciach być
bo chcę zdrowo i ekologicznie żyć.

B. Wiersz „Nad rzeczką” w wykonaniu ucznia klasy - .

NAD RZECZKĄ
Po południu
raz w niedzielę
zjechał się
ludzi wiele.
Samochodów
jak na giełdzie.
Czyż nad rzeczką
handel będzie?
Piasek grzeje,
woda chłodzi,
nic nikogo
nie obchodzi.
Na zakolu jakieś panie
urządziły
małe pranie,
a panowie
z brzegu wody
myją swoje samochody.

A. Na złe zachowanie ludzi skarżą się nie tylko las i rzeczka, ale również..... miejskie krany.

B. Wiersz pt. „Kran” powie nam duet (np. rodzinny) i z klasy .

KRAN

Odkręcasz kran w łazience –
ach cóż to za wygoda
i zaraz myjesz ręce,
czyściutka leci woda!
Lecz zanim to się stanie,
pracuje ludzi wielu!
Ty kąpiesz się w swej wannie
lecz pomyśl przyjacielu
o swojej czystej wodzie,
jak trafia tutaj co dzień:
więc najpierw płynie rzeka,
niesie wodę z daleka.
Tę wodę wysysają pompy,
a żadna swoich sił nie skapi!
lecz przecież woda nie jest czysta,
z pomocy filtrów więc korzysta.
Stąd - woda piękna oczyszczona
rurami szybko płynie do nas!
Odkręcasz kran w łazience –
ach cóż to za wygoda,
i zaraz myjesz ręce,
czyściutka leci woda!
Pamiętaj o tym jednak, żeby
nie wyciekała bez potrzeby!
i o to właśnie, mój kochany
proszą cię wszystkie miejskie
Kran!

A. Prosimy kolejny duet, tym razem (np.. żeński) i z klasy w wierszu pt. „Skargi wody”.

SKARGI WODY

Jestem sobie kroplą wody
i choć czas mój bardzo krótki,
dręczą mnie ogromne smutki.
W rzece miałam miejsca dużo
i panował ład tu wielki,
żyły w rzece różne ryby
rośliny i pantofelki.
Wszystko było jak należy,
grzały mnie promienie słońca.
Lecz pojawił się tu człowiek
i mój żywot sięga końca.
Fabryki wpuszczają ścieki,
z tankowców ropa wycieka
Tak więc wielki mam żal
do bezmyślnego człowieka.
Powiem wam w sekrecie,
że pod względem ilości wody
na jednego mieszkańca
Polska znajduje się
na 22 miejscu w świecie.
Tak więc Polska jest krajem
ubogim w wodę,
dlatego może wy
znacie jakąś metodę,
by uratować od zagłady
Skarb życia – wodę!

B. Wiersze, które usłyszeliście nie świadczą o wysokiej kulturze ani dzieci, ani dorosłych. Jednak tak nie musi być! Weźmy przykład z samej przyrody. Posłuchajcie jakie zwyczaje u niej panują. z klasy „Piękne zwyczaje”.

PIĘKNE ZWYCZAJE

Słońko ma bardzo piękne zwyczaje:
mówi „dzień dobry”,
gdy rano wstaje.
A drzewa lśniące rosną nad ranem,
szumią „dzień dobry,
słońko kochane”.
Gdy słońko chmura
zasłoni siwa,
mówi „przepraszam”,
potem odpływa.
Gdy ciepłym deszczem
sypnie dokoła,
„dziękuję” szumią trawy i zioła.
Słońko dzień cały
po niebie chodzi
„dobranoc” mówi,
kiedy zachodzi.
Mrok szary wkoło
trawy i drzewa
„dobranoc” szumią
z prawa i z lewa.

A. Piękne zwyczaje podpatrzyły u przyrody zuchy, które wybrały się na wycieczkę do lasu. Wiersz pt. „Maszerują zuchy” usłyszymy w wykonaniu dzieci z klasy , , i (imiona i nazwiska dzieci).

MASZERUJĄ ZUCHY

Ciepły kąt w pokoju
niech mają piecuchy,
zuchy drogą swoją
idą pośród łąk!
Maszerują zuchy,
maszerują zuchy
tam gdzie słońca krąg!
Zuch odnajdzie świata strony,
ma sposoby na to swe!
Żadnych zwierząt zuch nie goni,
a co w trawie piszczy - wie!
Zuch zaniesie ptakom ziarno,
zrobi karmnik w cieniu brzóz,
zuch pomoże także sarnom,
gdy wokoło śnieg i mróz!
Ciepły kąt w pokoju
niech mają piecuchy,
zuchy drogą swoją
idą poprzez las!
Maszerują zuchy,
maszerują zuchy
naprzód cały czas!
Zuch podsłucha w trzcinie chrząszcza,
chrząszcz zuchowi w trzcinie brzmi!
Zuch konwalię znajdzie w gąszczach,
lecz nie zerwie w lesie nic!
Zuch nie kąpie się, gdzie głębia,
choć pływa już jak bóbr!
Zuch się nigdy nie przeziębiał,
więc to samo co on rób!
Ciepły kąt w pokoju
niech mają piecuchy,
zuchy drogą swoją
idą, choć mży deszcz!
Maszerują zuchy,
maszerują zuchy!
Zostań zuchem też!

B. Przebywanie na łonie przyrody to przysłowiowy „raj nie, nie tylko dla ciała, ale również dla ducha” – poprawia nasze zdrowie i dostarcza wiele przyjemności. O tych wspaniałych przeżyciach opowiedzą nam kolejne wiersze.

A. Jako pierwszy usłyszymy wiersz pt. „Królestwo przyrody” w wykonaniu z klasy

KRÓLESTWO PRZYRODY

W królestwie przyrody
mieszkają zwierzęta.
Panuje tam cisza i spokój.
Kiedy będziesz cicho,
to usłyszysz szum gałęzi.
Wysoko, wysoko
dzieciół stuka
w leśne drzewa
a to leśny lekarz,
ale kiedyś nie będzie
tak cicho i ładnie,
dlatego szanujcie
królestwo przyrody,
póki nie jest za późno.

B. Drugi wiersz pt. „Żyj z przyrodą w zgodzie” – powie również z klasy .

ŻYJ Z PRZYRODĄ W ZGODZIE

Na wycieczce na spacerze,
tam, gdzie rzeka, tam gdzie las,
skarbów ziemi trzeba bronić
kwiatów, zwierząt, drzew i gniazd.
Żyj z przyrodą w zgodzie! Odsuń od niej zło!
I pamiętaj co dzień, żeby chronić ją!
Żyj z przyrodą w zgodzie! To wspaniała rzecz.
na ziemi na wodzie warto druhów mieć!
Żyj z przyrodą w zgodzie! O przynosi plon!
Wszystkim się z nią podziel, jej bogactwa chroń!
Czy to stary, czy też młody,
lis i człowiek, ryba, ptak,
każdy częścią jest przyrody
więc mówimy wszyscy tak.

A. Człowiek nie zawsze żyje z przyrodą w zgodzie. Często nie szanuje jej praw, niszczy ją nie myśląc o konsekwencjach swojego postępowania. Skutki tej bezmyślności mogą być bardzo przykre. O tych skutkach opowiadają kolejne cztery wiersze.

B. Pierwszy z nich pt. „Biedny miś” powie z klasy .

BIEDNY MIŚ

Mieszkał w lesie mały miś
i był bardzo głodny dziś.
Poszedł nad rzeczkę
upolował rybek troszeczkę
Najadł się, napił się, pokręcił troszeczkę
i zasnął na chwileczkę,
W następny dzieńek słoneczny
leży misio grzeczny.
Nie rusza łapą, nie rusza głową
zatrął się biedak tą brudną wodą.

A. „Fraszka pesymistyczna” w wykonaniu z klasy .

FRASZKA PESYMISTYCZNA

Kiedy nie będzie już drzew zielonych,
bo karczowane i wyniszczone,
wówczas zakuci w szarych miast beton,
będziemy szukać w wierszach poetów
lasów zielonych, lasów rodzimych,
jeśli się wcześniej..... nie udusimy!!

B. Wiersz pt. „Szczyt” recytuje trio z klasy . , i .

SZCZYT

Za miasteczkiem
bardzo blisko

jest ogromne wysypisko.
Wszelkie rzeczy
niepotrzebne
tworzą góry
wręcz haniebne
Szczyt ich trafia
prosto w niebo
to jest chyba
„Szczyt Wszystkiego”

A. i z klasy w wierszu „Wszystko źle”.

WSZYSTKO ŹLE
Drzewa nagie, choć to lato.
Wciąż coś cuchnie, choć to wiersz.
Śmieci Ziemi nową szatą,
Drogą niebezpiecznie przejść.
Kwiatów nie ma choć to łąka,
Zwierząt nie ma, choć to las.
Z wiatrem stary płaszcz się błąka,
zamiast nieba – ciemny gaz.
Wód wspomnienie, choć to rzeka.
Ryb ni śladu, choć to staw.
Z fabryk coś do rzeki ścieka.
Puszka ją przepływa wpływ.
Brak tu serca, choć to człowiek.
Głowę ma – rozumu nie.
A więc chyba się nie dowie,
Że wciąż wszystko robi źle!

B. Jeśli nie zmienimy naszego postępowania, nie zaczniemy wspólnie działać, widok pięknej, urodzajnej i szczęśliwej Ziemi będzie tylko wspomnieniem.

A. Wiersz pt. „Pamiętasz?” recytuje z klasy .

PAMIĘTASZ?
Pamiętasz?
Tam był kiedyś las.
Szumiący i szeroki.
Gdy tylko miałam wolny czas
Kryłam się w jego mroki
Gdy tylko wstał różowy świt,
Biegałam tam, nie wiem czemu.
Dziś już w tym miejscu nie ma drzew
Wycieli je rok temu.
Czy słyszysz?
Morze szumi gdzieś.
Wiatr ściga się z mewami.
Brzeg bursztynami skrzy się jak
Małymi słoneczkami.
W przejrzystej wodzie rybek tłum
Pływa nad ślimakami
Ach prawda zapomniałam że
Zatruli je ściekami.
Pamiętasz?
Dobrze było tak
Na Ziemi pięknej, czystej.
Dziś – w śmieciach tonie cały świat,
Ginie po listku listek.
Czy to się zmieni? Któż to wie?
Lecz nie traćmy nadziei,
Że człowiek wreszcie zbudzi się,
Zły los przyrody zmieni.

B. Ale może być zupełnie inaczej, przecież to od nas zależy na jakiej Ziemi będziemy rośli!

A. Więc zacznijmy nasze działanie słowami wiersza pt. „Święto Ziemi” w wykonaniu z klasy .

ŚWIĘTO ZIEMI

Chodźcie chłopcy i dziewczyny
bo dziś Ziemi urodziny.
Posprzątam wszystkie liście
no i śmieci oczywiście.

B. Teraz słowa zamienimy na czyny i posłuchajcie jak nas oceni „Bocian – ekolog”.
Wiersz pod tym właśnie tytułem recytuje z klasy .

BOCIAN EKOLOG

Wędrował po świecie bocian ekolog
i szukał krainy czystej jak łąka.
Krainy czystej, ekologicznej
gdzie ludzie żyją z nami za pan brat.
Gdzie trawa bujna i las zielony
i jest tam każdy strażnikiem przyrody.
Przyszedł do Polski i cóż tu widzi?
Woda jest czysta, powietrze świeże,
trawa zielona, aż go dziw bierze.
I został w Polsce bocian szczęśliwy,
sprowadził żonę i resztę rodziny.
I żyją wszyscy teraz w krainie
co Polską zwie się i z ekologii słynie.

A. Tym optymistycznym akcentem zakończyliśmy przegląd konkursowych wierszy. Myślimy, że treści, które usłyszeliście pozostaną w Waszych przemyśleniach. Pamiętajcie, że to od nas zależy wygląd Ziemi. Wspólnie stwórzmy dla niej ochronny parasol! (prowadzący wskazuje na element scenografii)

B. Teraz prosimy jury o udanie się na obrady, a naszego serdecznego gościa prosimy o informacje, które wzbogacą naszą wiedzę o (np. najbliższym szkole parku narodowym).

.....
A. Dziękujemy bardzo za wiele ciekawych informacji i myślimy, że każdy z nas odwiedzi ścieżki (np. Wielkopolskiego Parku Narodowego).

Wręczenie kwiatów zaproszonemu gościowi

B. Prosimy Panią dyrektor przewodniczącą jury o odczytanie werdyktu, a naszego gościa o wręczenie nagród zwycięzcom.

A. Dziękujemy wszystkim dzieciom, które wzięły udział w konkursie oraz wychowawcom, którzy wspierali ich przygotowanie. Wszystkim, którym nie udało się wywalczyć pierwszych nagród, wręczymy plakietki strażników przyrody, przygotowane przez Szkolne Koło Ekologiczne. Myślimy, że ich posiadacze będą od tego momentu naprawdę strażnikami przyrody.

Wręczenie plakietek

B. Tym miłym akcentem zakończyliśmy kolejne Święto Ziemi, ale prosimy Was – pamiętajcie o Ziemi przez cały rok nie tylko z okazji jej święta.

A. Jeszcze raz dziękujemy naszym młodszym koleżankom i kolegom za udział w dzisiejszym święcie, jury za werdykt i naszemu gościowi za ciekawe informacje.

B. Prosimy o spokojne rozejście się do klas.

Autor: Małgorzata Siekańska